

Superpup

Vertrouwen, aandacht & motivatie

Vandaag starten we met de basis om van jouw hond een *Superpup* te maken.

Stuit je in de toekomst op problemen of loop je vast in de training of opleiding van je hond, val dan terug op deze basis en start opnieuw van hieruit. Onthoud dat je hond niets kan leren zonder de juiste 'state of mind'. Met andere woorden: als zijn hoofd er niet naar staat, zal het niet lukken. Dat is dan ook waar de les van vandaag over gaat.

De voornaamste basisvereisten om te kunnen leren, naast een basis mentale en fysieke gezondheid, zijn:

1. vertrouwen tussen hond en geleider
2. de aandacht bij het werk kunnen houden
3. voldoende motivatie of will to please.

Dat betreft de hond.

Ook de juiste ingesteldheid van de baas/geleider is van groot belang. We zien vaak gemotiveerde baasjes, die niets liever willen dan dat hun flinke, intelligente pup alle basisbevelen vlot aanleert en uitvoert, netjes aan de voet loopt en zich sociaal gedraagt. Daar is op zich niets mis mee, maar zorg dat die gedrevenheid zich niet tegen jullie keert. Op hondenscholen zien we baasjes die gespannen op het terrein staan, hun oren gespitst naar de instructeur, uit de startblokken schietend van zodra ze weten wat ze moeten doen, rond zich kijkend om te zien hoe de andere pups het er van af brengen en steeds een half oog op de instructeur (want als die kijkt, moet het goed gaan!). Pup bengelt ergens aan de andere kant van de lijn, die meteen ook de enige verbinding vormt tussen hond en baas. Je pup wordt onzeker, weet niet wat je van hem verwacht en de kans is groot dat je hem de rest van de les 'kwijt' bent.

Tijdens een trainingsmoment mag je maar aan 1 ding denken: je hond. Zorg dat je eventuele stress van je af hebt geschud, vergeet alle andere dingen die je die dag nog moet doen en maak contact met je pup. Dit is quality time om van te genieten, geen gedwongen verplichting. Probeer je hond aan te voelen en in te schatten waar hij met zijn gedachten zit. Is hij moe, moet hij plassen, is hij over- of onderprikkeld, heeft hij behoefte aan wat steun en aanmoediging of moet hij eerder tot rust komen en getemperd worden? Een goede

baas/geleider houdt zijn pup ten allen tijde in de gaten en speelt er, indien nodig, op in. Heeft je hond zijn dag niet, is hij (te erg) onder de indruk van een externe prikkel, vraagt het observeren en analyseren van de nieuwe omgeving al zijn aandacht,...? Wees dan realistisch en pas je verwachtingen voor die les aan. Werk aan wederzijds vertrouwen gedurende de rest van de trainingssessie, leer je hond zichzelf te beheersen en weer tot rust te komen, communiceer met hem en, bovenal, laat hem voelen dat je onvoorwaardelijk van hem houdt, zoals hij is. **Wees niet teleurgesteld in je pup en raak niet gefrustreerd.** Onthoud dat niet alleen het einddoel belangrijk is, maar (vooral) ook de weg er naartoe en de manier waarop je - samen - aankomt.

1. VERTROUWEN

Een vertrouwensband opbouwen met je nieuwe pup is prioriteit nr. 1. Je pup moet weten dat jij degene bent die voor hem zorgt, hem eten geeft, uitlaat en beschermt. Jij bent ook degene die er voor moet zorgen dat hij leert een goede pup te zijn, die zichzelf kan beheersen, genoeg slaapt, niet meer beweegt dan gezond voor hem is en niet over- of onderprikkeld wordt. Met andere woorden: een goede baas is in de eerste plaats een goede (bege)leider en een soort moeder- of vaderfiguur voor zijn pup. Pas wanneer je hond volwassen is, kan die relatie stilaan overgaan in een soort kameraadschap of meer gelijkwaardige vriendschap. Een pup op jonge leeftijd doe je geen plezier met veel vrijheid, zelfstandigheid, zelfbeslissingsrecht en het proefondervindelijk laten leren d.m.v. trial/error. Je laat een peuter van 2 jaar tenslotte ook niet zelf beslissen hoe zijn dagschema eruit ziet, wat hij eet, wanneer hij gaat slapen, of hij zin heeft om in zijn autostoel te zitten of niet,... Neen, **een pup heeft leiderschap nodig en duidelijke regels en grenzen. Om zijn leven voorspelbaar te maken, hem zelfzekerder te maken ('er wordt voor mij gezorgd') en om te waken over zijn gezondheid.** Je pup moet op jou kunnen bouwen en vertrouwen. Jij bent zijn veilige haven van waaruit hij de wereld kan ontdekken, maar waar hij steeds op kan terugvallen om even bij te tanken.

In de praktijk van een les gehoorzaamheid, betekent dit dat je aandacht moet hebben voor hoe je pup zich voelt, dat je hem op de juiste manier moet bijstaan en hem het goede voorbeeld moet geven.

- 🐾 **Is je pup onder de indruk van alles rond zich?** Dan is het belangrijk om te weten dat je pup heel gevoelig is voor lichaamstaal en dat jij zijn grote voorbeeld bent. ¹Wees zelf rustig, zelfzeker en ontspannen. Je straalt dit uit naar je hond, die jouw gemoedstoestand gaat overnemen. ²Geef je hond vertrouwen en probeer hem weer tot rust te brengen. Is je pup zo geagiteerd dat hij zelfs geen aandacht lijkt te hebben

voor jou? Gebruik dan ³de pressure release methode om hem weer tot rust te brengen en bereikbaar te maken.

- 🐾 Reageert je pup sterk op de (te korte) nabijheid van andere honden?** Dan is het jouw taak om er voor te ⁴zorgen dat andere honden op een (voor jouw pup) veilige afstand blijven. Als jij die taak niet op je neemt, zal je pup zich genoodzaakt voelen het zelf te doen, door te grommen, aan de lijn te gaan trekken in een poging de afstand tot de andere hond te vergroten, door uit te vallen,... Probeer je pup de andere pups net dichterbij te lokken en uit te dagen om te spelen? Dan probeer je hem tot rust te brengen zoals hierboven beschreven en ⁵je probeert zijn aandacht op jou te richten.

2. AANDACHT

Zonder zijn aandacht, kan je je hond niets leren. De meeste pups hebben van nature aandacht voor hun baas, want het is hun leider en ze zijn op hem aangewezen. Ze kunnen hem maar beter niet uit het oog verliezen en proberen bij hun baas op een goed blaadje te staan. Een gebrek aan aandacht heeft meestal met omgevingsfactoren te maken (te veel prikkels en andere uitdagingen) en/of met de aard van je hond (angstig, nerveus,...). Een puppyhoofdje zit snel vol, zeker als hij niet in zijn vertrouwde omgeving is.

Zit puppy's hoofdje vol? Maak dan eerst weer wat ruimte vrij. Laat hem wennen aan de omgeving, de vreemde mensen, andere honden, nieuwe geuren,... Een stabiele pup zal alles rustig in zich opnemen, verwerken en klasseren in zijn hoofd. Daarna is er weer ruimte vrij voor andere zaken. Sommige pups hebben wat meer tijd en/of hulp nodig om alles wat op hen af komt te kunnen plaatsen. Gun je pup alle tijd en help hem omgaan met dat waar hij het moeilijk mee heeft, zoals we zonet beschreven.

Je kan je pup leren om op bevel naar jou te kijken, en dus zijn aandacht op jou te richten. Aangezien wij liefst zo weinig mogelijk bevelen gebruiken en zoveel mogelijk vanuit de hond zelf laten komen, doen wij het zo: ⁶beloon je pup regelmatig wanneer hij uit zichzelf naar jou kijkt. Belonen kan d.m.v. je stem, gelaatsuitdrukking, een snoepje, een aanraking,... afhankelijk van wat bij jou en je hond past. Zorg ook dat je pup regelmatig iets kan verdienen (of iets niet misloopt) door je in de gaten te houden. ⁷Werk met lichaamstaal, gebaren en oogcontact om je hond te sturen. De baasjes die het meest en het luidst tegen hun hond roepen, lopen het meeste kans op een ongevoelige en onaandachtige hond. Wat niet wil zeggen dat je pup niet mag geruststellen door hem vriendelijk en aanmoedigend toe te spreken of dat je pup niet met je stem mag belonen. We bedoelen dat het niet werkt om

constant je pup zijn naam te zeggen, voortdurend bevelen naar zijn hoofd te slingeren (die toch niet worden uitgevoerd) en je hond te overstelpen met vocale prikkels.

Het bevel 'Kijk' of 'Aandacht' kan uiteraard handig zijn; alleen leren wij onze honden dat hun naam zoveel betekent als 'kijk' of 'aandacht'. De meeste baasjes gebruiken de naam van hun hond om hem bij zich te roepen. Dit wordt vervelend als je bevelen op afstand wil geven. Je hond loopt aan de andere kant van de straat te snuffelen en er komt een auto aangereden. Je wil je hond hiervoor waarschuwen, maar als je zijn naam zegt, komt hij naar je toegelopen. Als je hond heeft geleerd om naar jou te kijken als je zijn naam zegt, is er geen probleem. Je hond kijkt en wacht op het volgende bevel, wat kan zijn blijf, zit, terug,...

⁸Hoe leer je pup naar jou te kijken, en dus aandacht te hebben voor jou, wanneer je zijn naam zegt? Houd je aan de volgende regels m.b.t. de naam van je hond, tijdens korte oefenmomentjes verspreid over de dag:

- 🐾 Zeg de naam van je pup en geef hem een snoepje (of hij kijkt of niet; duw het onder zijn neus – als hij snoepjes tenminste als beloning ervaart).
- 🐾 Telkens je pup naar je kijkt, zeg je zijn naam en geef je hem een snoepje.
- 🐾 Als je de naam van je pup zegt en hij kijkt, geef je hem een snoepje. PS: spreek de naam van je pup enkel uit, bij > dan 85% kans dat hij daadwerkelijk zal kijken.
- 🐾 Heb je de aandacht van je pup? Zeg dan eerst zijn naam, en geef pas daarna een bevel. Dus altijd 'Max, zit.', 'Max, kom hier.', enz.

Wat we bij de hond willen bereiken is het volgende: hij hoort zijn naam en weet/verwacht dat er een beloning volgt, waardoor hij dus naar jou kijkt. In het begin zal je pup waarschijnlijk naar je toe lopen als je zijn naam zegt, want hij wil zijn beloning komen halen. Vanaf het moment dat we andere bevelen beginnen aan te leren, zoals 'Zit', 'Blijf',... bouwen we het komen halen/opeisen van de beloning vanzelf weer af. Je hond leert automatisch dat er, na zijn naam, zo goed als altijd nog een ander bevel volgt.

3. MOTIVATIE

Naast vertrouwen en aandacht, is er ook een zekere motivatie vereist: je pup moet enthousiast zijn (of worden gemaakt) om te werken. Deze motivatie of wil om te werken, leunt aan bij wat men 'will-to-please' noemt. Je hond moet zin hebben om iets (voor jou) te doen en het de moeite waard vinden. Sommige rassen staan bekend om hun uitgesproken ijver, zoals de Border Collie en andere herdershonden, terwijl andere honden niets voor niets doen of gewoon minder snel/makkelijk paraat staan.

De meeste pups zijn makkelijk te motiveren met iets lekkers: een hondensnoepje, een stukje worst, gekookte kip,... Niets zo makkelijk te trainen als een pup die graag snoept. Voer is een goede motivator en een beloning van hoge waarde. Tenzij je een kieskeurige, moeilijke eter hebt, die zijn neus voor alles ophaalt. Dan moet je op zoek naar wat jouw pup wel leuk vindt. Sommige hondjes zijn te motiveren met speelgoed, zoals een knooptouw of klein knuffeltje. Probeer piepspeeltjes te vermijden, aangezien je ze niet kan gebruiken als je samen met andere honden op een oefenterrein staat. Heb je een heel timide hondje dat te onzeker is om te eten of te spelen op verplaatsing? Dan werkt hij misschien voor een lief woordje of een zachte aai. Het omgekeerde kan ook: jouw pup is super gemotiveerd en wordt enthousiast van alles. Dan is het niet de bedoeling om hem nóg meer op te winden met zijn lievelingsspeelgoed of een zak vol lekkers. Pas je motivator/beloning aan je pup én de specifieke omstandigheden aan. Wanneer je voor de eerste keer in het bos of op een losloopweide gaat oefenen, mogen de snoepjes net iets lekkerder ruiken en is dat piepspeeltje voor één keer wel toegestaan.

⁹**Wij helpen jullie met het uitkiezen van de juiste motivator en eventuele hulpmiddelen om jouw pup te trainen.** In de aanleerfase moet er zo goed als altijd beloond worden!

DOEL

Op het einde van les 1, weet jij als baas hoe je pup in werkmodus te krijgen en werkt de aan/uit knop van jouw *Superpup!* Je pup kijkt naar jou wanneer je zijn naam zegt en toont zich klaar en gemotiveerd om te werken.

WERKPUNTJES

Volgende puntjes worden tijdens de 1ste praktijkles geïllustreerd en aangeleerd:

1. Houding van baas/geleider
2. Hoe je pup vertrouwen geven
3. Pressure release om rust te brengen
4. Persoonlijke ruimte opeisen
5. Pup's aandacht op jou vestigen
6. Belonen voor aandacht
7. Je pup sturen d.m.v. lichaamstaal
8. Aandacht op bevel
9. Hoe motiveren/belonen
10. De aandachtsoefening

HUISWERK: INOEFENEN VAN DE AANDACHTSOEFENING

De aandachtsoefening helpt je pup een werkhouding aan te nemen. Hij vestigt zijn aandacht op jou en laat zich niet afleiden door andere prikkels. Deze oefening kan ook van nut zijn in een voor jouw hond moeilijke situatie; hij leert focussen op zijn baas en andere prikkels te negeren.